

บันทึก

เรื่อง หรือเกี่ยวกับระเบียบคณะกรรมการพิจารณาขออนุญาต
วัสดุการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรม

มหาวิทยาลัยขอนแก่น ได้มีหนังสือ ที่ ทม ๐๕๐๔.๑/๕๑๖๖ ลงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๓๓ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า ด้วยมหาวิทยาลัยขอนแก่นได้สั่งซื้อเครื่องมือสำหรับการศึกษาวิทยาศาสตร์จาก OGAWA SEIKI CO.Ltd ประเทศญี่ปุ่น โดยสั่งซื้อผ่าน บริษัทแอ็ดวานซ์ จำกัด ซึ่งเป็นตัวแทนจำหน่ายในประเทศไทยและมหาวิทยาลัยขอนแก่นได้ขอยกเว้นอากรนำเข้าเครื่องมือดังกล่าวต่อคณะกรรมการพิจารณาขออนุญาตนำเข้าวัสดุการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรม แต่คณะกรรมการฯ พิจารณาแล้วเห็นว่าไม่สามารถพิจารณาขออนุญาตนำเข้าให้ได้เนื่องจากเป็นการเสนอเรื่องยกเว้นอากรภายหลังจากที่นำวัสดุสิ่งของเข้ามาในราชอาณาจักรเรียบร้อยแล้ว จึงไม่สอดคล้องต่อระเบียบคณะกรรมการพิจารณาขออนุญาตนำเข้าวัสดุการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมของคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษา วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติว่าด้วยการปฏิบัติในการขออนุญาตนำเข้าวัสดุการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรม พ.ศ. ๒๕๒๗ ข้อ ๑๗ มหาวิทยาลัยขอนแก่นจึงได้หารือว่า ในกรณีดังกล่าวข้างต้นนี้เห็นควรที่จะได้รับการพิจารณาขออนุญาต ตามนัยระเบียบดังกล่าวข้อ ๒๓ หรือให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาตีความตามนัยระเบียบดังกล่าวข้อ ๒๓ ได้หรือไม่ และแจ้งให้มหาวิทยาลัยขอนแก่นทราบด้วยเพื่อจะได้แจ้งให้ผู้ขายทราบต่อไป

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๑) ได้พิจารณาปัญหาข้อหารือของมหาวิทยาลัยขอนแก่น ประกอบกับเอกสารที่มหาวิทยาลัยขอนแก่นส่งมาพร้อมกับหนังสือหารือ พร้อมทั้งฟังคำชี้แจงของผู้แทนทบวงมหาวิทยาลัย (มหาวิทยาลัยขอนแก่นและสำนักงานปลัดทบวงฯ) และผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานปลัดกระทรวงฯ) แล้วข้อเท็จจริงได้ความว่า มหาวิทยาลัยขอนแก่นได้ซื้อเครื่องมือวัดความชื้นอัตโนมัติแบบฉนวนไฟฟ้า (Dielectric Automatic Soil Moisture Measuring Instrument) จาก OGAWA SEIKI CO.,Ltd. ประเทศญี่ปุ่นโดยสั่งซื้อผ่านบริษัทแอ็ดวานซ์ จำกัด ซึ่งเป็นตัวแทนจำหน่ายในประเทศไทย โดยทำสัญญาซื้อขายลงวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๓๑ กำหนดส่งมอบเครื่องมือดังกล่าวภายในวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๓๒ ในราคายกเว้นภาษี ๕๔๖,๙๐๐ บาท หลังจากทำสัญญาดังกล่าวบริษัทแอ็ดวานซ์ จำกัด ได้ขอใบ Invoice ไปยังบริษัท OGAWA SEIKI Co, Ltd. ที่ประเทศญี่ปุ่นเมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๓๑ ซึ่งทางบริษัทดังกล่าวในประเทศญี่ปุ่นได้ส่งใบ Commercial Invoice มายังบริษัทแอ็ดวานซ์ จำกัด เมื่อวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๓๑ และในวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๓๑ เครื่องวัดความชื้นอัตโนมัติแบบฉนวนไฟฟ้าที่มหาวิทยาลัยขอนแก่นสั่งซื้อได้มาถึง

ประเทศไทย ต่อมามหาวิทยาลัยขอนแก่นได้มีหนังสือ^๑ ขอให้คณะกรรมการพิจารณากเว้นอากรนำเข้าวัสดุการศึกษา วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรม พิจารณากเว้นอากรนำเข้าเครื่องมือดังกล่าว แต่คณะกรรมการฯ พิจารณาแล้วเห็นว่า^๒ การขอยกเว้นอากรนำเข้าเครื่องมือดังกล่าวได้เสนอมายังคณะกรรมการฯ หลังจากที่เครื่องมือนั้นได้นำเข้ามาในราชอาณาจักรเรียบร้อยแล้ว ซึ่งไม่สอดคล้องกับระเบียบดังกล่าวข้างต้นข้อ ๑๗ ที่ให้คณะกรรมการฯ พิจารณาการขอยกเว้นอากรนำเข้าให้แก่เฉพาะหน่วยงานที่ได้เสนอเรื่องการขอยกเว้นอากรนำเข้าต่อคณะกรรมการฯ ก่อนนำวัสดุเข้ามาในราชอาณาจักรเท่านั้น คณะกรรมการฯ จึงไม่อาจรับเรื่องของมหาวิทยาลัยขอนแก่นไว้พิจารณาได้ หลังจากนั้น มหาวิทยาลัยขอนแก่นได้มีหนังสือขอให้คณะกรรมการดังกล่าวพิจารณา ทบทวนเรื่องการขอยกเว้นอากรนำเข้าเครื่องมือวัดความชื้นอัตโนมัติแบบฉนวนไฟฟ้าอีกครั้งหนึ่ง^๓ โดยชี้แจงว่าการที่มหาวิทยาลัยขอนแก่นเสนอเรื่องขอยกเว้นอากรนำเข้าเครื่องมือดังกล่าว หลังจากได้นำเข้ามาในประเทศไทยนั้น เนื่องจากว่า ภาควิชาวิศวกรรมเกษตร คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่นมีความจำเป็นต้องใช้เครื่องมือชนิดนี้ประกอบการเรียนการสอนในสาขาดินและน้ำ และสาขาเครื่องจักรกลเกษตร จึงได้เร่งให้บริษัทแอ็ดวันซ์ จำกัด ส่งมอบเครื่องมือดังกล่าวโดยด่วน จึงทำให้มีการส่งเอกสารมาพร้อมกับของ กรณีจึงไม่อาจทำหนังสือขอยกเว้นอากรนำเข้าได้ก่อนเครื่องมือเข้ามาในประเทศไทย ซึ่งตามขั้นตอนปกติแล้วจะมีการดำเนินการจัดส่ง Commercial Invoice และเอกสารอื่นๆ มาล่วงหน้าก่อนการส่งของเข้ามาในประเทศไทย แต่ทางคณะกรรมการฯ ยังคงยืนยันว่าไม่สามารถรับพิจารณาเรื่องนี้ได้^๔ มหาวิทยาลัยขอนแก่นจึงได้มีหนังสือหารือขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาว่ากรณีดังกล่าวควรได้รับการพิจารณากเว้นอากรนำเข้าตามนัยข้อ ๒๓ แห่งระเบียบดังกล่าวหรือไม่ ขอให้พิจารณาตีความตามนัยระเบียบดังกล่าวข้อ ๒๓ ด้วย

ตามระเบียบคณะกรรมการพิจารณากเว้นอากรนำเข้าวัสดุการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมฯ พ.ศ. ๒๕๒๗ ได้กำหนดหลักเกณฑ์เงื่อนไขในการเสนอเรื่องเพื่อขอยกเว้นอากรนำเข้าไว้ในข้อ ๙^๕ ว่า หน่วยงานใดต้องการเสนอขอยกเว้นอากรนำเข้าต่อคณะกรรมการฯ ต้องเสนอเรื่องต่อคณะกรรมการฯ ล่วงหน้า ๔๕ วันก่อนวัสดุหรือของนั้นจะเข้ามาในประเทศไทย ในกรณีการสั่งซื้อผ่านบริษัทในประเทศหรือผู้แทนจำหน่ายในประเทศนั้น หน่วยงานที่

^๑ หนังสือมหาวิทยาลัยขอนแก่น ที่ ทม ๐๕๐๔.๑/๔๖๑๔ ลงวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๓๑

^๒ หนังสือกระทรวงศึกษาธิการ ที่ ศธ ๐๒๐๖/๑๖๒๒๔ ลงวันที่ ๗ เมษายน

^๓ หนังสือมหาวิทยาลัยขอนแก่น ที่ ทม ๐๕๐๔.๑/๔๗๗๑ ลงวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๓๒

^๔ หนังสือกระทรวงศึกษาธิการ ที่ ศธ ๐๒๐๖/๓๓๐๔๓ ลงวันที่ ๓ สิงหาคม

^๕ ข้อ ๙ หน่วยงานต้องเสนอเรื่องการยกเว้นอากรนำเข้าต่อคณะกรรมการล่วงหน้าอย่างน้อย ๔๕ วัน ก่อนที่วัสดุนั้นจะเข้ามาในราชอาณาจักร โดยส่งเรื่องการขอยกเว้นอากรนำเข้ามายังคณะกรรมการพิจารณากเว้นอากรนำเข้าวัสดุการศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรม สำนักเลขาธิการคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ กองการสัมพันธ์ต่างประเทศ กระทรวงศึกษาธิการ พร้อมทั้งแนบเอกสารต่างๆ ตามที่ระบุในข้อ ๑๑ หรือข้อ ๑๒ แล้วแต่กรณี โดยมีหัวหน้าหน่วยงานเป็นผู้ลงนามในหนังสือนำส่งเอกสารดังกล่าว

เสนอเรื่องขอยกเว้นอากรจะต้องแนบเอกสารต่าง ๆ รวมทั้งสำเนาภาพถ่าย Invoice หรือ Proforma Invoice สำเนาภาพถ่าย Catalogue และ Specification สำเนาภาพถ่าย Letter of Credit สำเนาภาพถ่าย Bill of Lading หรือ Airway Bill โดยในใบ Invoice หรือ Proforma Invoice นั้น ต้องระบุด้วยว่าวัสดุหรือของนั้นจะให้หรือนำส่งให้แก่หน่วยงานใด และระบุว่าบริษัทผู้แทนจำหน่ายต้องเป็นผู้รับตราส่ง ทั้งนี้เป็นไปตามข้อ ๑๒^๖ และข้อ ๑๑^๗ แห่งระเบียบดังกล่าว ซึ่งในหมวดที่ ๔ ว่าด้วยการพิจารณา

^๖ ข้อ ๑๒ ในกรณีที่หน่วยงานเป็นผู้สั่งซื้อผ่านบริษัทภายในประเทศหรือบริษัทผู้แทนจำหน่ายในประเทศจะต้องแนบเอกสารต่าง ๆ ดังนี้

(๑) เอกสารดังระบุในข้อ ๑๑ (๑) ๑๑ (๒) ๑๑ (๓) ๑๑ (๕) ๑๑ (๖) และ ๑๑ (๗)

(๒) เอกสารดังระบุในข้อ ๑๑ (๓) บริษัทผู้แทนจำหน่ายต้องเป็นผู้รับตราส่ง และต้องมีการระบุในเอกสารนั้นด้วยว่าวัสดุเหล่านั้นขายให้หรือนำส่งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างชัดเจนจากบริษัทผู้ขายต่างประเทศ ไม่ว่ากรณีใด ห้ามบริษัทผู้แทนจำหน่ายหรือบริษัทในประเทศเพิ่มเติมข้อความดังกล่าวเอง

(๓) สำเนาภาพถ่าย หลักฐานที่ได้รับการรับรองแล้ว ซึ่งแสดงถึงการซื้อขายระหว่างหน่วยงานกับบริษัทผู้แทนจำหน่ายในประเทศคือผู้รับตราส่งใน Invoice หรือ Proforma Invoice ซึ่งได้แก่ สัญญาซื้อขาย พร้อมรายละเอียดแนบท้ายสัญญา ใบสอราคาหรือใบเสนอราคาซึ่งแสดงราคาซื้อขายเป็นราคาที่ไม่รวมค่าอากรศุลกากร ภาษีการค้า และภาษีบำรุงเทศบาลที่กรมศุลกากรได้เรียกเก็บจากวัสดุที่นำเข้านั้นและรายละเอียดของวัสดุแนบท้ายสัญญา จำนวน ๖ ชุด โดยให้หน่วยงานจัดทำรายการกำกับหรือกาเครื่องหมายที่ชัดเจนหน้าลำดับรายการวัสดุที่ปรากฏใน Invoice และ Proforma Invoice และใน Catalogue หรือใน Specification หรือในรายละเอียดวัสดุแนบท้ายให้สอดคล้องตรงกันอย่างชัดเจน เพื่อสะดวกในการพิจารณา มิฉะนั้นคณะกรรมการจะไม่รับพิจารณา

^๗ ข้อ ๑๑ ในกรณีที่หน่วยงานเป็นผู้สั่งซื้อโดยตรงจากบริษัทผู้ผลิตหรือบริษัทผู้ขายจากต่างประเทศ หน่วยงานจะต้องจัดส่งเอกสารต่าง ๆ ดังต่อไปนี้มายังคณะกรรมการเพื่อประกอบการพิจารณา คือ

(๑) แบบฟอร์มที่กรอกรายละเอียดครบถ้วนและชัดเจน ลงนามโดยหัวหน้าหน่วยงาน จำนวน ๑๗ ชุด อนึ่ง หากมีการกรอกรายละเอียดไม่ครบถ้วนหรือไม่ชัดเจนคณะกรรมการจะไม่รับพิจารณา

(๒) แบบฟอร์มตรวจสอบรายละเอียดสำคัญ ในการยื่นหนังสือขอยกเว้นอากรนำเข้า กรอกและลงนามรับรองความถูกต้อง โดยผู้ที่รับผิดชอบในการสั่งซื้อวัสดุนั้นโดยตรงจำนวน ๑ ชุด

(๓) สำเนาภาพถ่าย Invoice หรือ Proforma Invoice ที่อ่านได้ชัดเจนและควรเป็นภาษาอังกฤษ จำนวน ๑๗ ชุด ถ้าเป็นภาษาอื่นต้องแปลเป็นภาษาไทยแนบมาไปด้วย

(๔) เอกสารดังระบุในข้อ ๑๑ (๓) หน่วยงานต้องเป็นผู้รับตราส่ง หากผู้รับตราส่งไม่ใช่หน่วยงาน บุคคลผู้รับตราส่งนั้นจะต้องออกหนังสือสำคัญรับรองว่าเป็นวัสดุของหน่วยงานจริง

(๕) สำเนาภาพถ่าย Catalogue และ Specification ที่มีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับวัสดุที่ขอ จำนวน ๖ ชุด โดยให้หน่วยงานจัดทำรายการกำกับหรือเครื่องหมายที่ชัดเจนหน้ารายการวัสดุที่ปรากฏใน Invoice หรือ Proforma Invoice และใน Catalogue หรือใน Specification ให้สอดคล้องตรงกันอย่างชัดเจน เพื่อสะดวกในการพิจารณา มิฉะนั้น คณะกรรมการจะไม่รับพิจารณา

(๖) สำเนาภาพถ่าย Letter of Credit จำนวน ๖ ชุด

(๗) สำเนาภาพถ่าย Bill of Lading หรือ Airway Bill จำนวน ๖ ชุด (หากมี)

(๘) เอกสารสำคัญอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ข้อ ๑๗^๔ กำหนดให้คณะกรรมการฯ จะพิจารณาการยกเว้นอากรนำเข้าให้แก่เฉพาะหน่วยงานที่ได้เสนอเรื่องการยกเว้นอากรนำเข้าต่อคณะกรรมการฯ ก่อนนำวัสดุเข้ามาในประเทศเท่านั้น แต่กระนั้นก็ตาม ข้อ ๒๓^๕ แห่งระเบียบดังกล่าวได้ยอมยืดหยุ่นว่าการที่หน่วยงานเสนอเรื่องการขอยกเว้นอากรนำเข้าต่อคณะกรรมการฯ โดยไม่ปฏิบัติตามหรือปฏิบัติไม่ครบถ้วนตามระเบียบนั้นเป็นกรณีที่มีเหตุผลอันสมควร คณะกรรมการฯ อาจจะได้รับไว้พิจารณาก็ได้

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๑) ได้พิจารณาเรื่องมหาวิทยาลัยขอนแก่นหารือมาประกอบกับข้อเท็จจริงดังกล่าวข้างต้นแล้วมีความเห็นว่า การพิจารณายกเว้นอากรนำเข้าเครื่องมือวัสดุการศึกษาเป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการฯ ที่จะต้องพิจารณาตามระเบียบว่าด้วยการขอยกเว้นอากรนำเข้าวัสดุการศึกษาว่ากรณีจะยกเว้นอากรให้ได้หรือไม่ ซึ่งทางคณะกรรมการฯ ได้พิจารณาเรื่องเสนอขอยกเว้นอากรของมหาวิทยาลัยขอนแก่นแล้วเห็นว่ากรณีนี้ไม่ได้เสนอล่วงหน้าก่อนของเข้ามาถึงประเทศไทย จึงขัดต่อระเบียบดังกล่าวข้อ ๑๗ ซึ่งคณะกรรมการฯ ไม่อาจจะพิจารณาเรื่องการขอยกเว้นอากรดังกล่าวได้ และได้มีหนังสือแจ้งให้มหาวิทยาลัยขอนแก่นทราบแล้ว^{๖๐} เมื่อมหาวิทยาลัยขอนแก่นได้มีหนังสืออุทธรณ์ขอให้คณะกรรมการดังกล่าวพิจารณาทบทวนโดยอ้างว่าการที่ไม่อาจเสนอเรื่องการขอยกเว้นอากรต่อคณะกรรมการฯ ก่อนเครื่องมือวัดความชื้นเข้ามาในประเทศไทยก็เนื่องจากมีเหตุอันสมควร เพราะการเร่งรัดให้ส่งมอบเครื่องมือของคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ซึ่งคณะกรรมการดังกล่าว ก็ได้พิจารณาแล้วมีมติยืนยันว่าไม่สามารถจะรับเรื่องการขอยกเว้นอากรไว้พิจารณาได้ กรณีจึงเห็นได้ว่า เรื่องเกี่ยวกับการขอยกเว้นอากรนำเข้านี้เป็นเรื่องที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการพิจารณายกเว้นอากรวัสดุการศึกษาวิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมซึ่งเป็นผู้มีหน้าที่รักษาการตามระเบียบดังกล่าว กรณีจึงต้องห้ามมิให้รับพิจารณาตามข้อ ๙^{๖๑} แห่งระเบียบคณะกรรมการกฤษฎีกาว่าด้วยการรับปรึกษาให้ความเห็นทางกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งกำหนดว่ากรรมการร่างกฎหมายจะไม่รับพิจารณาให้ความเห็นทางกฎหมายในเรื่องที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของสถาบันอื่นอยู่แล้วตามกฎหมาย

(ลงชื่อ) วัฒนา รัตนวิจิตร

^๔ ข้อ ๑๗ คณะกรรมการจะพิจารณาการยกเว้นอากรนำเข้าให้แก่เฉพาะหน่วยงานที่ได้รับเรื่องการขอยกเว้นอากรนำเข้าต่อคณะกรรมการก่อนนำวัสดุเข้ามาในราชอาณาจักรเท่านั้น

^๕ ข้อ ๒๓ หากหน่วยงานไม่ปฏิบัติตามหรือปฏิบัติไม่ครบถ้วนตามระเบียบนี้โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร คณะกรรมการจะไม่รับพิจารณา

^{๖๐} หนังสือกระทรวงศึกษาธิการ ที่ ศธ ๐๒๐๖/๑๖๒๒๔ ลงวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๓๒

^{๖๑} ข้อ ๙ กรรมการร่างกฎหมายจะไม่รับพิจารณาให้ความเห็นทางกฎหมายในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) เรื่องที่มีการฟ้องร้องเป็นคดีอยู่ในศาล

(๒) เรื่องที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของสถาบันอื่นอยู่แล้วตามกฎหมายและกรรมการร่างกฎหมายเห็นว่าสมควรให้มีการดำเนินการตามกฎหมายนั้นก่อนเพื่อประโยชน์แก่การบริหารราชการแผ่นดิน

(นายวัฒนา รัตนวิจิตร)

รองเลขาธิการฯ

ปฏิบัติราชการแทน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ตุลาคม ๒๕๓๓